

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 166/06-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. mája 2006 predbežne prerokoval sťažnosť M. L., bytom R., Ing. E. B., bytom B., a P. O., bytom B., zastúpených advokátom JUDr. L. L., P., ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 97/97, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. L., Ing. E. B. a P. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. apríla 2006 doručená sťažnosť M. L., Ing. E. B. a P. O. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 97/97.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že „*My, navrhovatelia dňa 1. 12. 1997 sme podali na Okresnom súde v Prešove žalobu o náhradu škody. Uznesením zo dňa 24. 2. 1998 bolo konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, súdny poplatok bol zaplatený dňa 26. 2. 1998. Napriek tomu súd vo veci nekonal a až po výzve právneho zástupcu dňa 24. 2. 1999 zrušil uznesenie o zastavení konania. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo dňa 7. 4. 1999, bolo odročené na 19. 5. 1999, toto odročené na 23. 6. 1999, neskôr na 6. 10. 1999 a na 10. 11. 1999. Dňa 21. 2. 2000 súd uznesením nepripustil do konania ďalšieho žalovaného a o odvolaní rozhodol Krajský súd v Prešove až 18. 10. 2000 tak, že zmenil napadnuté uznesenie a vyhovel odvolaniu. Ďalšie pojednávanie bolo určené na deň 21. 2. 2001. Uznesením zo dňa 23. 2. 2001 bolo nariadené znalecké dokazovanie a proti výroku o zaplatení preddavku bolo podané odvolanie. O tomto odvolaní rozhodoval krajský súd až 8. 3. 2002. Po zmene znalcov bol znalecký posudok vypracovaný a doručený 10. 7. 2002. Proti uzneseniu o odmene znalca zo 4. 7. 2002 žalovaní podali odvolanie a o odvolaní rozhodol krajský súd až 20. 8. 2003. Termín pojednávania bol okresným súdom určený na deň 12. 11. 2003. Dňa 12. 11. 2003 bol vydaný rozsudok a proti tomuto rozsudku 18. 12. 2003 žalovaní podali odvolanie. Až dňa 5. 8. 2005, teda viac ako po roku a pol bol nášmu právneho zástupcovi doručený termín pojednávania na odvolacie pojednávanie, kedy bol dňa 14. 10. 2005 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený.*

Zbytočné prieťahy súdov v tejto veci boli podľa nášho názoru najmenej šesťročné. Spor, ktorý začal v roku 1997 sa tak mohol ukončiť v roku 1999 a nie v roku 2005“.

Na základe uvedeného sťažovatelia tvrdia, že okresný súd vo veci riadne nekonal, resp. nečinnosťou spôsobil zbytočné prieťahy v konaní v období od 1. decembra 1997 do 14. októbra 2005.

Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd vo svojom rozhodnutí vyslovil, že „*Právo navrhovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nečinnosťou Slovenskej republiky zastúpenej Okresným súdom v Prešove v konaní sp. zn. 11 C 97/97 o náhradu škody v čase od 1. 12. 1997 do 14. 10. 2005 porušené bolo“*, a aby im bola priznaná „*nemajetková ujma každému po 200.000,- Sk“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označili sťažovatelia, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a po začatí konania pred ústavným súdom toto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu (m. m. IV. ÚS 248/04 - uznesenie o predbežnom prerokovaní sťažnosti, IV. ÚS 46/05).

V sťažnosti je zreteľne oddelený návrh na rozhodnutie vo veci samej (petit) od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy), keď navyše formuláciu petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľov nemá ústavný súd dôvod spochybňovať. Konanie pred ústavným súdom je okrem iného ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľov.

Tieto pravidlá ústavný súd zohľadnil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, t. j. v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom).

Zo sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že namietajú porušenie ich práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 97/97.

Okresný súd v namietanej veci rozhodol rozsudkom z 12. novembra 2003. Vyhlásením prvostupňového rozsudku a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel

okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 1. septembra 2005) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľov. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto možno posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľov skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, pričom označené rozhodnutie okresného súdu je aj právoplatným rozhodnutím, pretože podľa zistenia ústavného súdu bolo 14. októbra 2005 rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdené ako vecne správne (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05). Vo veci samej už okresný súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol konať.

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť podaná ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovatelia namietali prieťahy v konaní toho súdu (okresného súdu), ktorý o ich veci v okamihu podania sťažnosti už nekonal.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohol ani porušiť sťažovateľmi označené základné právo.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2006